

Jaarverslag Doelgroeppanel

januari t/m december 2020

INHOUD

Inleiding	3
Organisatie en inhoud werkzaamheden	3
1.1 WERKGROEP WONEN EN ZORG	3
1.2 WERKGROEP ONDERWIJS EN ONDERZOEK	3
1.3 WERKGROEP MIGRANTENOUDEREN	4
1.4 WERKGROEP DEMENTIE	4
1.5 UKON	5
1.6 CLUB GOUD	5
1.7 COMMUNICATIE EN CORONA	5
1.8 COÖRDINATORSCHAP NETWERK 100	5
1.9 KLANKBORDGROEP	5
Dementieplatform Netwerk 100	6
Raad van ouderen	7

INLEIDING

Dit is het eerste jaarverslag van het [Doelgroeppanel](#) (DGP) van Netwerk 100. Het DGP vindt het uitbrengen van een jaarverslag van belang om verantwoording af te leggen over haar bijdrage aan Netwerk 100.

Ten gevolge van de coronamaatregelen is het DGP sinds maart 2020 niet meer in fysiek bij elkaar gekomen, afgezien van een bijeenkomst in juni over de reorganisatie van werkzaamheden en een vergadering in augustus.

Voor de online vergaderingen werd gebruik gemaakt van Zoom. In kleine groepjes werden bepaalde onderwerpen voorbereid.

ORGANISATIE EN INHOUD WERKZAAMHEDEN

Zoals hierboven aangegeven, is een extra bijeenkomst georganiseerd om het DGP in het kader van bestuursafspraken verder te revitaliseren. Om het werk van het DGP overzichtelijker te maken, is een aantal prioritaire onderwerpen benoemd waaraan het DGP de komende tijd aandacht zal besteden, te weten: wonen en zorg, onderwijs en onderzoek, dementie en migranten.

Daarnaast werd onder andere meegewerkt aan een enquête van GGD Gelderland-Zuid, over de beleving van ouderen gedurende de coronacrisis.

In het kader van de herverdeling van taken werd de voorbereiding en het voorzitterschap van de DGP vergaderingen overgedragen van de coördinator aan een lid van het DGP.

1.1 Werkgroep wonen en zorg

Bij de diverse bezoeken aan de gemeenten is de woningbehoefte van ouderen aan de orde gesteld. Vervolgens is met name contact geweest met woningcorporatie Talis over de huisvesting van ouderen. Talis speelt hierin een voortrekkersrol in de regio Nijmegen.

Met de secretaris van de regionale taskforce Wonen en Zorg Arnhem-Nijmegen (uitvloeisel van het werkplan van de landelijke Taskforce Wonen en Zorg, Cie Adriani) is contact opgenomen om te bezien hoe Netwerk 100 en de regionale taskforce elkaar kunnen versterken met betrekking tot huisvesting van (kwetsbare) ouderen in de regio Arnhem-Nijmegen.

Medio juni heeft de [landelijke Raad van Ouderen](#) mede op basis van de bevindingen van het DGP een advies uitgebracht over wonen en zorg voor en door ouderen aan de minister van VWS. Dit advies is aan de regionale taskforce Wonen en Zorg toegezonden en zal mede leidraad zijn om tot adequate ouderenhuisvesting te komen.

1.2 Werkgroep onderwijs en onderzoek

Zowel op het ROC, als de HAN en de Radboud Universiteit zijn (online) ontmoetingen tussen ouderen en studenten georganiseerd. Deze ontmoetingen bleken voor studenten zinvol.

Door corona waren de fysieke contacten met de diverse onderwijsinstellingen beperkt.

ROC

De contacten met de opleiding Verpleegkunde zijn warm gehouden. Stéphanie Vermeulen, docent voor ethiek, verlies en zingeving, heeft in overleg met leden van het DGP gesprekjes voorbereid met studenten en ouderen. Deze gesprekken zijn voorzien voor begin 2021.

HAN

Vorbereidende gesprekken hebben plaatsgevonden met [Menno Pistorius](#) over de Academie Zorg en Welzijn. De bedoeling is na te gaan met docenten hoe interdisciplinaire samenwerking gestimuleerd kan worden en welke interne en externe netwerken daarvoor nodig zijn. Op termijn kan Netwerk 100 hierin gaan participeren.

Daarnaast is gesproken met Mariëtte van Hees, hoofddocent zorg en welzijn. Zij zet zich momenteel in om de Leergemeenschap Ervaringskennis Health op te zetten: dit vindt in eerste instantie intern plaats, daarna wordt ook Netwerk 100 betrokken.

Radboud Universiteit

In oktober 2020 heeft onder leiding van Jozé Braspenning, universitair hoofddocent, een online ontmoeting plaatsgevonden met studenten Geneeskunde en Biomedische Wetenschappen. De studenten gaven een korte pitch over een bepaald aspect van ouderenbeleid. De ouderen van Netwerk 100 reageerden daarop.

Verschillende keren hebben studenten (leden van) het DGP benaderd voor feedback op en tips voor innovaties in zorg en welzijn. Er is onder andere contact geweest over een alarmknop in de vorm van een horloge of ketting en over een app voor mantelzorgers.

1.3 Werkgroep migrantenouderen

Het DGP is betrokken bij de werkgroep migrantenouderen en dementie onder leiding van Conny van der Aalsvoort (Sterker) en Trudy Jacobs (Radboudumc). Deze werkgroep komt twee keer per jaar bij elkaar. Daarnaast neemt het DGP deel aan de in 2020 opgerichte werkgroep migrantenouderen in de langdurige zorg.

1.4 Werkgroep dementie

Naast de vertegenwoordiging van het DGP in het dementieplatform regio Gelderland-Zuid en in de dementieadviesgroep van het Radboudumc Alzheimer Centrum, kent het DGP ook haar (eigen) werkgroep dementie.

Het doel van deze werkgroep is:

- a. Het bevorderen van betekenisvol zijn en blijven van personen met dementie.
- b. Het bevorderen van de dementievriendelijkheid in de gemeenten in de regio van Netwerk 100.
- c. Het vertegenwoordigen van het DGP in organisaties die gericht zijn op het bevorderen van welzijn van mensen met dementie.

Mede door de coronacrisis waren de fysieke contacten beperkt met instellingen zoals het Centrum voor Ontmoeting in Levensvragen en ZinPlus, met zorgtrajectbegeleiders, ouderenadviseurs, mantelzorgers en met professionals en cliëntenraden in verpleeghuizen.

Tijdens de werkbezoeken aan gemeenten wordt consequent de vraag gesteld in hoeverre in het gemeentelijk beleid de dementievriendelijkheid centraal staat.

Inmiddels is er een duidelijk overzicht ontstaan of en in hoeverre de onderscheiden gemeenten in het werkgebied van Netwerk 100 zich actief inzetten om mensen met dementie en hun mantelzorgers zo lang mogelijk mee te laten doen in de samenleving. Bedoeld overzicht maakt ook zichtbaar in hoeverre binnen de betreffende gemeente begeleiding op maat mogelijk is voor mensen met dementie en hun mantelzorgers.

1.5 UKON

In dit verslagjaar zijn de contacten met het UKON onderwerp van bespreking geweest. Met het UKON is afgesproken dat een lid van het DGP als vast contactpunt fungeert voor te initiëren onderzoek.

1.6 Club Goud

Netwerk 100 staat goed op het netvlies van Club Goud. Zij nemen mooie initiatieven om ouderen en jongeren bij elkaar te brengen. Zo zijn leden van het DGP uitgenodigd voor een brainstorm over een op te zetten vrijwilligerscentrale voor 80 plussers. Twee leden van het DGP en een lid van de Klankbordgroep werken aan de uitwerking van dit plan, waar inmiddels ook subsidie voor is gekregen.

1.7 Communicatie en corona

Vanwege het coronavirus is het contact met de achterban via de nieuwsbrief geïntensiveerd. Eén- of tweewekelijks is een nieuwsbrief gemaakt over hoe het de verschillende leden van het DGP vergaat tijdens de coronacrisis. Hiermee zijn de vervelende effecten van de beperkingen bespreekbaar gemaakt, maar zijn ook leuke tips gedeeld. Deze verhalen zijn opgepikt door de Leyden Academy on Vitality and Ageing en op hun website overgenomen onder de naam 'Wij en corona'. In het najaar zijn nog enkele leden van het DGP gevraagd naar hun ervaringen ten tijde van de tweede coronagolf. Ook is via een panel van GGD Gelderland-Zuid bij circa 750 ouderen in de regio Nijmegen geïnventariseerd hoe zij de beperkingen van de eerste en tweede coronagolf ervaren hebben, welke zorgen zij hebben en welke tips zij voor andere ouderen hebben.

Na de zomer is de frequentie van de nieuwsbrief teruggebracht tot de normale maandelijkse afleveringen.

Leden van het DGP namen deel aan de jaarlijkse gesprekken met gemeenten, seniorenraden en instanties die zich bezig houden met zorg en welzijn voor en van ouderen.

Twee leden van het DGP namen deel aan de periodieke bestuursvergaderingen van Netwerk 100.

1.8 Coördinatorschap Netwerk 100

Eind 2020 heeft het DGP afscheid genomen van Dorry Stuij als coördinator van Netwerk 100. In 2020 was zij de drijvende kracht in het netwerk. Het DGP wenst haar veel succes in haar verdere werkzaamheden. [Minke Nieuwboer](#) werd bereid gevonden het coördinatorschap van Netwerk 100 tijdelijk op zich te nemen.

1.9 Klankbordgroep

Geconstateerd werd dat de animo om deel te nemen aan de Klankbordgroep in 2020 terugliep. Door corona is de Klankbordgroep slechts één keer bij elkaar geweest. De opkomst was matig. De werkgroep Klankbordgroep heeft voorgesteld de (centrale) cliëntenraden van de zorginstellingen in brede zin in de regio Nijmegen aan te schrijven en uit te nodigen om deel te nemen aan de Klankbordgroep. In totaal hebben cliëntenraden van vijf organisaties zich gemeld.

DEMENTIEPLATFORM NETWERK 100

Wat zijn de vragen en behoeften van mensen met dementie en hun mantelzorgers? Dit is het vertrekpunt van het [dementieplatform](#) regio Gelderland-Zuid, onderdeel van Netwerk 100. Het platform neemt initiatieven en besluiten in het kader van een optimaal functionerend dementieprogramma in de regio. Het DGP is ook in het dementieplatform vertegenwoordigd.

Het dementieplatform werkt met een aantal thema's, die zijn uitgewerkt in een actieplan.

Voor het dementieplatform gaat het om verantwoorde welzijn en zorg rond de mensen met dementie en hun mantelzorg, gebaseerd op de zorgstandaard dementie, in afstemming tussen de organisaties.

Hierbij staat centraal:

- Het opsporen van mensen met dementie.
- Het bieden van een integrale aanpak die aansluit op de vraag.
- Het delen van kennis (ervaringskennis, praktijkkennis, onderzoekkennis en -vragen) en adviseren t.a.v. onderzoek.
- Het ontwikkelen van activiteiten om het zorgprogramma, in overeenstemming met de landelijke indicatoren, te implementeren.

Het platform haalt op wat er leeft bij burgers, mantelzorgers, patiëntenverenigingen en professionals en wat er speelt in de samenleving: bijvoorbeeld in het kader van dementievriendelijkheid.

Jaarlijks organiseert het dementieplatform een netwerkbijeenkomst, om met elkaar uit te wisselen wat de initiatieven en ideeën zijn in de regio.

Bij dementie denken we veelal aan ouderen. Er is echter ook een groep mensen bij wie een dementie wordt geconstateerd vóór het 65^e levensjaar. Deze (vaak wat onzichtbare) groep vraagt en verdient speciale aandacht vanwege de levensfase waarin ze zitten. Vanuit Netwerk 100 zetten we verdere stappen om de zorg, aandacht en begeleiding voor deze mensen te verbeteren.

In opdracht van het dementieplatform is in 2020 een zorgpad dementie ontwikkeld voor professionals die betrokken zijn bij de zorg voor thuiswonende mensen met dementie. Het zorgpad bestaat uit een visuele weergave waarin in één oogopslag duidelijk is wie welke verantwoordelijkheid heeft. Er is ruimte gelaten voor eigen invulling, omdat de verschillende instellingen in de regio Nijmegen niet op precies dezelfde wijze werken.

In 2020 is tevens de handreiking vroegsignalering ontwikkeld. Deze handreiking helpt bij het herkennen van de eerste signalen van dementie. In de handreiking is aangegeven welke stappen gezet kunnen worden om de juiste hulp in te schakelen.

De handreiking is ontwikkeld voor onder andere vrijwilligers(coördinatoren), verzorgenden (IG), medewerkers van het Sociaal Wijkteam, ouderenadviseurs, huishoudelijke hulpen, praktijkondersteuners huisarts en (wijk)verpleegkundigen werkzaam in de eerste lijn.

In het verlengde hiervan is in 2020 ook een handreiking ontwikkeld voor het herkennen van signalen en met verwijscriteria bij verdenking van dementie op jonge leeftijd.

Tenslotte heeft het dementieplatform in 2020 een nieuwe zorgstandaard dementie ingevoerd in de regio Nijmegen. De zorgstandaard geeft een functionele beschrijving van het op wensen en behoeften

van mensen met dementie en naasten afgestemde aanbod van zorg en ondersteuning bij dementie, gebaseerd op actuele en zo goed mogelijk onderbouwde inzichten.

Ook de publieksversie voor personen met dementie en mantelzorgers, en een implementatie- en onderhoudsplan om de zorgstandaard werkzaam en levendig te houden, is herzien.

RAAD VAN OUDEREN

Twee leden van het DGP zijn lid van de Raad van Ouderen, een adviesraad (gevraagd en ongevraagd) voor de minister van VWS over zorg en welzijn van ouderen. Indien mogelijk winnen de leden advies in van het DGP en de Klankbordgroep.

De Raad heeft in 2020 de volgende adviezen uitgebracht:

- Advies over het voorbereiden op het levenseinde;
- Advies over wonen en zorg;
- Advies over initiatieven in tijd van corona;
- Advies over het betrekken van ouderen bij wonen, welzijn en zorg;
- Advies over ICT bij welzijn en zorg;
- Advies over langer zelfstandig in een passende woning met goede zorg.